

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оформлення вистави

Освітня програма Сценічне мистецтво

Спеціальність 026 Сценічне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «20» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Оформлення вистави
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Олексюк Г. В.
Контактний телефон викладача	+380501511068
E-mail викладача	halyna.oleksiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Практичні заняття, самостійна робота.
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Консультації з дисципліни згідно з розкладу та підготовкою до екзамену.
2. Анотація до курсу	
<p>«Оформлення вистави» - вибіркова навчальна дисципліна зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво (Режисер естради і масових свят) першого (бакалаврського) рівня освіти, яка є одним з основних компонентів професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, що володіють комплексом знань, вміннями та навичками для успішної діяльності в галузі театрального мистецтва. Опанування курсом «Оформлення вистави» - чи не найбільш важлива ланка професійної підготовки режисера-постановника. Театральна практика свідчить, що зневажливе або некомпетентне ставлення режисера до вирішення музично-шумового оформлення та сценографії у виставі веде до ряду творчих прорахунків і значно збіднює сценічну дію. Поряд сценографія, музика та шуми відіграють важливу роль у створенні цілісного художнього образу вистави, сприяють розкриттю ідейного змісту постановки, посилюють її емоційний вплив на глядача. Даний курс разом із комплексом профілюючих дисциплін складає основну базу знань та вмінь студента, формує його творчу особистість.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості майбутнього режисера, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою творчу діяльність без допомоги й контролю викладача.</p> <p>Завдання: засвоєння студентами знань та вмінь, організаційно-практичних навичок у процесі вирішення музично-шумового оформлення та сценографії у виставі, видовищі чи масовому святі.</p>	
4. Компетентності	
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність усно і письмово спілкуватися державною мовою</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК6. Здатність до критики й самокритики</p> <p>ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p> <p>ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК10. Здатність до автономної і командної роботи</p> <p>ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК12. Здатність розробляти і керувати проектами</p> <p>ЗК13. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт</p> <p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p> <p>ФК1. Здатність до розв'язання професійних проблем в галузі сценічної діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.</p> <p>ФК3. Здатність до комплексного оперування специфічною системою виражальних засобів (пластично-зображальних, звукових, акторсько-виконавських, монтажно-композиційних, сценарно-драматургічних) за самостійного створення та виробництва сценічного твору.</p>	

- ФК4. Здатність до публічної презентації результату власної творчої (інтелектуальної) діяльності.
- ФК5. Здатність до аналізу сценічного твору.
- ФК.6 Здатність вільно орієнтуватися в напрямках, стилях, жанрах сценічного мистецтва.
- ФК.7. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливість їх застосування в синтетичному сценічному творі.
- ФК8. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.
- ФК9. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.
- ФК10. Здатність здійснювати вибір та аналіз художнього твору для показу (демонстрації) та визначати спосіб його інтерпретації.
- ФК11. Здатність до вибору відповідних творчому задуму засобів мистецького (сценічного) висловлювання
- ФК12. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.
- ФК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти задля популяризації українського й світового сценічного мистецтва, в тому числі і з використанням можливостей засобів масової інформації та Інтернету.
- ФК14. Здатність до критичного аналізу, оцінки й синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.
- ФК15. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій, в т.ч. і на міжнародному рівні.
- ФК16. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
- ФК17. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів і конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.
- ФК18. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво і практичний досвід різноманітними шляхами і засобами.

5. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- Специфічні особливості музики як мистецтва, характерні відмінності театральної музики;
- Функції музики у театральній виставі;
- Види театральної музики;
- Проблеми взаємодії музичного оформлення вистави з іншими компонентами: сценографією, акторською грою, сценічним словом тощо;
- Основні принципи та методи роботи режисера над музичним образом вистави.
- Специфіку природи законів, правил та вимог процесів, пов'язаних з мистецтвом художнього оформлення (сценографії), сценічних творів (вистави, концерту, свята, видовища), різноманітних жанрів, стилів і форм;
- Природу законів і правил процесу роботи з художником-сценографом;
- Володіти знаннями правил та законів кольору, світла та обізнаністю у світі процесі технічних засобів і монтажу сценічного оснащення, організації сценічного простору.

вміти:

- Відчувати емоційний тон музичного твору;
- Аналізувати текст п'єси, враховуючи всі авторські музичні ремарки;
- Знайти музичні виражальні засоби, які будуть не тільки оправою постановки, а разом з текстом п'єси, акторським виконанням і всією режисерською організацією спектаклю утворюють єдине художнє ціле – театральну виставу;
- Оцінити роль музики у виставі;
- Створити музичний образ вистави;

- Встановити зв'язок дій з музикою;
- Самостійно здійснити музичне оформлення вистави;
- Співпрацювати з композитором, диригентом, художником, балетмейстером, музичним керівником, звукорежисером;
- Самостійно теоретично і практично організовувати процеси роботи над художнім оформленням;
- Теоретично пояснити і практично втілити ті чи інші процеси при постановці сценічного твору відповідно до режисерського задуму;
- Читати і пояснити креслення ескізів художнього оформлення та технології виготовлення костюмів;
- Вміти організувати процес роботи з художником зі світла.
- Вміти розробляти документацію відповідно до вимог процесів художнього оформлення і при втіленні художніх задумів.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні	30
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	026 Сценічне мистецтво	3	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Музичне оформлення вистави Тема 1. Музика – важливий компонент художньої цілісності вистави.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 2. Музична драматургія вистави. Види театральної музики.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацювання вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 3.	Практичне	1 - 14 з	Практичне	Згідно з	Згідно з

Засоби створення музичного образу вистави.	заняття, самостійна робота	переліку рекомендов. літератури	заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	системою оцінювання курсу	робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 4. Принципи, методи прийоми музичного оформлення вистави.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 5. Роль тембрального забарвлення та інструментовки в театральній музиці.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 6. Театральні шуми і звуки.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 7. Особливості використання музики у жанрах театального мистецтва.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Художнє оформлення вистави Тема 8. Художнє оформлення	Практичне заняття,	1 – 14 з	Практичне заняття – 2	Згідно з системою	Згідно з робочою

вид сценічного мистецтва.	самост. робота	переліку рекомендов. літератури	год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	оцінювання курсу	програмою навчальної дисципліни
Тема 9. Основи художнього вирішення вистави.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 10. Архітектура сучасної сцени. Основні частини сцени, її будова і призначення.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 11. Театральна техніка в художньому рішенні вистави.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 12. Декорації. Типи, види, призначення та особливості експлуатації.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 13. Робота режисера з художником. Зоровий (сценографічн.) образ видовища.	Практичне заняття, самост. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самостійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 14. Архітектоніка та					

функціональність образного вирішення вистави.	Практичне заняття, самот. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самотійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни
Тема 15. Особливості формування образу дійства на малій сцені.	Практичне заняття, самот. робота	1 - 14 з переліку рекомендов. літератури	Практичне заняття – 2 год., самотійне опрацюван. вивченого матеріалу – 4 год.	Згідно з системою оцінювання курсу	Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять з метою перевірки рівня знань та готовності студентів до виконання професійних завдань.</p> <p>Семестровий контроль з навчальної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у формі екзамену (6 семестр). Результати екзамену оцінюються у балах (максимальна кількість - 50) і включаються в підсумкову оцінку, яка розраховується як сума оцінки за складання змістових модулів (максимальна кількість - 50) і екзаменаційної оцінки.</p>
Вимоги до письмової роботи	-
Семінарські заняття	-
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умовою допуску до складання студентом екзамену є успішний результат поточного контролю.</p> <p>Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському</p>

	національному університеті імені Василя Стефаника, Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри сценічного мистецтва і хореографії спеціальності 026 Сценічне мистецтво.
--	--

8. Політика курсу

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Оформлення вистави» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво.

Основним завданням курсу є підготовка висококваліфікованого режисера естради і масових свят, який володіє комплексом знань, вміннями і навичками для успішного здійснення оформлення вистави.

Навчальна дисципліна «Оформлення вистави» розкриває зміст, принципи, засоби і прийоми звукового та художнього оформлення вистави; вивчає закономірності існування музики, шумів, звуків, кольору, світла у контексті драматичного мистецтва.

В процесі навчання студент повинен:

- систематично відвідувати практичні заняття;
- виконувати завдання самостійного опрацювання;
- показати своє вміння працювати зі всіма компонентами вистави.

. У випадку відсутності студента на занятті передбачено відповідний порядок відпрацювання пропущених годин за індивідуальним графіком, погодженим із завідувачем кафедри та викладачем.

Академічна доброчесність:

Студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника [tps://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/](https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/).

9. Рекомендована література

1. Антонович Дмитро. Триста років українського театру 1619–1919. Львів : ЛНУ, 2001. 271 с.
2. Брехт Б. Про мистецтво тетру. К. : Мистецтво, 1977. 364 с.
3. Вериківська І. Художник і сцена. К., 1971.
4. Власов Є. О. Музика у виставі. Теорія і практика музично-шумового оформлення вистави: навч. посібник. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2001. 100 с.
5. Власов Є. Музичне оформлення драматичної вистави: Хрестоматія для спеціальності 7.020.201 «Театральне мистецтво»: навч. посібник / Автор-упорядник Є. Власов. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2003. 96 с.
6. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. К. : Вища школа, 2002.
7. Курбас Лесь. Філософія театру / упоряд. Микола Лабінський. К.: Основи, 2001. 917 с.
8. Лідер Д. Образ вистави. *Український театр*. 1972. № 4. С. 6–8.
9. Неллі В. О. Робота режисера. К. : ДВ ОМІМЛУ, 1962. 270 с.
10. Обертинська А. П. Основи режисури театралізованих масових вистав: навч. посібник / А. П. Обертинська, Л. Ф. Голубцова. К.: ДАКККіМ, 2004. 87 с.
11. Ратімов Михайло. Технологія вистави. К. : Мистецтво, 1969. 81 с.
12. Соломарський О. Як створюється вистава. К.: Образотворче мистецтво, 1961.
13. Терещенко М.С. Режисер і театр. К. : Мистецтво, 1971. 158 с.
14. Фількевич Г. М. Музика в драматичному театрі . Київ, 1990. 94 с.

Викладач Олексюк Г. В.